

[Arup.]

blot i kriminelle, men også i borgerlige sager, hviler hele retsplejen i Grønland på politiet og på anklagemyndigheden. Det kunne være et spørgsmål, om man ikke fra statens side burde tilvejebringe et grundlag for oprettelse af en uafhængig advokatbistand for den enkelte, private grønlandske borger. Lovforslaget medfører jo en styrkelse af anklagemyndigheden og politiet, og selv om det forudsættes, at disse myndigheder også udøver deres embeder med henblik på at yde retshjælp til den, der anklages eller anholdes, kan det dog på længere sigt forekomme betænkeligt, at man ikke fra samfundets side sætter lige så meget ind på at tilvejebringe en uafhængig advokatstand i Grønland.

I den grønlandske retsplejelov af 1951, § 22 ff., omtales en bisidder, som er en lægmand, der kan beskikkes den tiltalte som en slags forsvarer; men han vil næppe i det lange løb være tilstrækkelig til at yde den, der anklages, den støtte over for anklagemyndigheden, som alene en juridisk uddannet forsvarer kan give ham. Årsagen til, at Grønland ingen advokater har, er vel fortrinsvis at søge i den omstændighed, at det grønlandske erhvervsliv endnu ikke har nået en sådan udvikling, at der er noget at basere en sagførerforretning på. En enkelt pioner, som i 1952 havde anledning til at anmelde sig med kontoradresse i Grønland, fandt det tilrådeligt at flytte skiltet her til byen. Det var for resten mig selv.

Den lighed for retten, som er en væsentlig del af selve retsstatsprincippet, kan imidlertid ikke tilvejebringes uden en af myndighederne uafhængig advokatstand, og man kan derfor spørge, om man ikke i mangel af sådanne uafhængige grønlandske advokater burde søge etableret en uafhængig grønlandsk retshjælp, hvortil den grønlandske befolkning kunne henvende sig for at søge støtte og vejledning såvel i kriminelle som i borgerlige retssager. Jeg beder om, at dette spørgsmål må blive overvejet i forbindelse med en eventuel senere revision af loven.

Lovforslaget er altså det første af en række, som kan ventes, og som har til formål at bringe Grønland ind under den samme retstilstand, som hersker i det øvrige land. Man kan håbe, at man i disse bestræbelser

snarest når til det lovgivningsområde, som omfatter udviklingen af de grønlandske erhvervsmuligheder under de samme former, som hersker i det øvrige Danmark. Thi det ønske om at knytte Grønland så fast som muligt til det øvrige Danmark, som det foreliggende og de bebudede lovforslag er udtryk for, vil sikkert bedst kunne understøttes, når dansk erhvervsliv og de grønlandske producenter i et frit samarbejde kan skabe de mange personlige og økonomiske kontakter, som på længere sigt vil være den virkelig holdbare basis for en varig dansk-grønlandsk samhörighed.

Med disse bemærkninger skal jeg anbefale det foreliggende lovforslag om ændring af den grønlandske retsplejelov til en velvillig behandling i det høje ting.

**Helga Pedersen:** Jeg kan på mit partis vegne anbefale lovforslaget.

**Ninn-Hansen:** Det foreliggende lovforslag er udtryk for en tendens, som vi sætter pris på i forbindelse med Grønlandslovgivningen, nemlig ønsket om at overdrage de enkelte områder til fagministerierne. Dette kan vi give tilslutning til og dermed tilslutte os lovforslaget.

I forbindelse med det arbejde, der er gjort — jeg har ligesom den højtærede justitsminister haft lejlighed til at besøge nogle af de politifolk, der har været i Grønland — synes jeg egentlig, der er grund til at påskønne den måde, hvorpå de har forstået at sætte det ikke helt lette arbejde i gang, og navnlig at de politifolk hervedefra, som har været i Grønland, også har forstået at inddrage grønlændere i arbejdet, således at man i dag, da politiet overgår til justitsministeriet, har et politikorps, som jeg finder er bygget godt og rigtigt op. Jeg synes, det er en fordel, at det er sket på denne måde, og det er jo også med til at begrunde, at man nu kan foretage overflytningen. De problemer, der har været — og de har jo ikke været få — har ofte været rejst af andre end den hjemmeboende befolkning i Grønland. Men spørgsmålet her er løst på en prisværdig måde.

Med hensyn til den fremtidige placering af de politifolk, der gør arbejdet i Grønland, vil jeg henstille, at justitsministeren